

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NATIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEÀ
REDACȚIA SI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lovi de-o potrivă în Iordanul parazitar și în România necinstită și înstrăinată.”

Apărare sub conducerea unui Comitet.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — — — Lei 200
Pentru instituții și fabrici — — — Lei 500

Clasele sociale și Partidele Politice.

Cuvânt înainte —

de Romulus Damian.

De ani de zile ne frământă chinuitoare griji văzând cum scumpa noastră Românie dă 'năpoli ca racul, în loc de progresare, consolidare și fericire.

Priviți jur 'mprejur, întrați din casă 'n casă, urmăriți lupta amără pentru existență a celor cinstiți, comparați grijile de toate zilele a muncitorilor intelectuali și manuali, băteți în ușa țăranului, pretutindeni vi se vor înfățișa nemulțumiri reale, pretutindeni veți întâlni desechilibru social, însoțit de nesiguranță față de ziua de mâine, pretutindeni veți fi întâmpinați de dorințe prea puțin hotărâte pentru întărirea și siguranța de care țara are nevoie mai presus de orice altceva, pretutindeni vă veți convinge că sufletul social politic al neamului românesc este în suferință, *e grav bolnav*.

Dacă totușă însă veți găsi, îci colo, unele mulțumiri, nu vă bucurați prea repede căci ele sunt numai aparente. Făcăți-le operațiune temeinică spre a vă convinge însă și că fondul este mai mult decât nestabil, mereu atăcat și amenințat de ură și pizmă.

Duceți-vă apoi și băteți din poarta 'n poarta fruntașilor cu pretenții de a ne cărmui, spre a vedea cu ochii proprii perfecta lor neunire asupra intereselor superioare, atât de necesare pentru binele țării și mulțumirea poporului. O neunire hrănitoare de constantă nesolidaritate de voință comună de fier de a scoate din viață groaznică plagă națională, ce roade încet dar cu atât mai sigur la temeliile României întregite, plagă cunoscută sub numele: „Cearța politică”.

Prea puțini sunt acel căi luptă real pentru stăpîrere și acești prea puțini, prea mult sunt sicanizați de toți acei prea mulți ce profesă ează, — în ciuda legilor, — corupția, destrăbălarea și desfrâul cu *porniri întotdeauna de sus, nici odată de jos*.

Suntem în plină era lui „Nerone”, însă sub altă formă, cu alte măști, cu figuri și roluri schimbăte. Pe atunci se cărmulau înșinurile cu „biciul teroarei”, azi cu conruperea moralei, reflectată în incurajarea favoriților zilei fată de cel mici și slabii, dar cinstiți. Pe atunci printre bărbații de Stat domnea disciplină naturală, — strâină de convențiuni sociale spoite, — secundată totdeauna de voință de granit, gata oricând de a înfrângă orice încercare de a

slăbi existența și siguranța vieției de Stat. Azi oamenii fruntași politici, orbiți de ură personală, de egoism, de patime, de ambicioză, se mușcă, sfâșindu-se nu numai în detrimentul lor moral și material, — dar vai, — în primul rând spre paguba neamului și scădere prestigiului, onoarei și cinstei României!

Oare se mai îndoiește cineva că din faptele aceste otrăvitoare pentru sufletul și inima românilor nimenei nu trage folosească, în afară de dușmanii României dinăuntru și din afară?! *Dușmanii cezi cu zi ne subminează interesele de existență națională și de siguranță de Stat național, pândind cu tenacitatea răbdării de otel momentul în care să ne dea lovitura pe care ne-o prepară și pe care toți o cunoaștem.* Ba mai mult, dacă ne gândim că lovitura se prepară cu chiar ajutorul nostru, izvorit și pornit din neunirea noastră, atunci avem nu numai tot dreptul dar și sfânta datorie strămoșească a întreba: Se mai găsește în țară român, cu cap și înimă, stând nepăsător?!

Nu! De o mie de ori, „nu”!

„Lăpădați neunirea frați români din toate colțurile țării, uniți-vă cu toții și spuneți cu glas tare și hotărâtor: „Numai vom, nu mai putem fi martori certurilor voastre politice”! Noi toți suntem din acelaș neam și sânge și toți am pus umăr la umăr în lupta sfântă pentru întregirea neamului. Noi toți am dat din sângele și viața noastră pentru întărirea și înflorirea României! Numai putem tolera slăbirea și sleirea noastră, prin munca destrucțivă a acestor fiți căi fiind în deplină contrazicere cu ei însăși contribuiesc, — fie și fără voia lor, — la descompunerea construcției de consolidarea și cimentarea României”!

Iată un tablou trist, prea trist! Să-l privim însă cu toată dragoste și cu tot fuloul de români, să-l examinăm cu atenție și apoi să ne întrebăm: „Cine l-a pricinuit durerea, cine l-a întrisit, a cui e vina?”

„A cui e vina că dela un capăt la celălalt țara românească e stăpânită de lipsă de unitate națională, de armonie frântăscă, de concordia de voință și aspiraționi care, departe de a fi bune, prea adeseori sunt cu totul contrari? A cui e vina că sufletul conștienciei ai societății noastre na-

fionale mereu e îmoedecat dela traiul frătesc, fericit? A cui e vina că la granițe tendințele de reasservirea fraților eliberați cresc zi cu zi? A cui e vina că în Ardeal înfloresc vrajba împotriva fraților din țara mamă, cari au jerifit nu numai din sângele și viața lor pentru sfârșirea jugului milenar maghiar, dar și-au dat și pungha și casal? A cui e vina că

în Basarabia, dulce și frumoasă stagnază contopirea naturală a firei moldovenilor lui Stefan cel mare? A cui e vina că în Bucovina a înghețat sufletul gândirei și simțirei de eri? A cui e vina că viața României întregite e incertă de jale? Cine e marele vinovat?! A cui e vina?!”

(Răspunsul în No. viitor!)

Cine este vinovat de contra bandă? Cine o face său funcționarul care o descopere?

Un caz de tot curios s'a întâmplat la vama din Curtici. Odată, nu demult, o doamnă, soția unui general, venind dela Paris a intrat în Tară prin gara de frontieră Curtici. Excelența sa a adus cu sine, între altele, și un cufăr, colet, geamantan (sau ce D-zeu va fi fost) „diplomatic”, dela Legația din Paris. Nu se știe prin ce împrejurare d-lor funcționari dela vamă — bagseamă el au naș cu miros fin — li s'a părut suspect pachetul diplomatic, pe care îl aducea d-na general și nu un curier special, și l'au deschis cu forță, deși un astfel de pachet, dacă odată este declarat „diplomatic” nu i permite să fie deschis de vîmenea, de nici o oficialitate în nici o țară pe unde trece până la locul de destinație.

Așa a și sosit, neatins, respectivul pachet până la Curtici, iar aci — fiind suspect — a fost deschis forțat și contra ordinelor în vigoare. El dar bănuiala d-lor funcționari s'a dovedit că-i bazată pe adevărul care voia să acopere o minciună, o hoție. În pachetul diplomatic s'a găsit în loc de acte, scripte cu secrete de stat, mătase, care pe semne deși nu era act, era totuși un secret diplomatic fiind că d-nii funcționari, cari au descoperit contrabanda au fost aspru pedepsiți. Unul mutat la adm. financiară, iar celalalt în Basarabia.

Iată deci cazul când trebuie să ne întrebăm: este oare vinovat cine face contrabandă sau cel ce o scopere?

Se prea poate că d-na general să nu fi știut nimic despre conținutul geamantanului și în cazul acesta fiind absolut nevinovată trebuie să i se dea

cea mai mare satisfacție din partea celui ce i-a încredințat pachetul fiindcă a compromis-o, a făcut-o de rușine. și natural nici Legația ca instituție, ca oficiu, nu este vinovată, dar foarte mare vinovat, un ticălos și hoț ordinat este individul care compromite Legația, folosind stampila ei și compromite pe o d-nă, soție de general, folosindu-se de stima ei, că să facă contrabandă, trimițând în loc de acte oficioase, secrete de stat, mătase, în „pachet diplomatic”. Dar pentru D-zen sf. unde mergem! sau unde am ajuns! Nu mai avem în țară aceasta nimic demn, ciostit? ! nimic sfânt? !

In contra mișcării de contrabandă trebuie luate cele mai drastice măsuri. Iar d. funcționari cari s'au făcut numai sf. datorină — ceea ce în zilele de azi este foarte rar lucru — nu numai că nu-i permis să fie pedepsiți ci din contră trebuie distinsi, deorași și avansați. Aceasta o prețințe dreptul de funcționar și cinstea, demnitatea și prestigiu statului.

Este adevărat că d. funcționari au desconsiderat un ordin, o lege clară, dar pentru procedura lor puteau fi pedepsiți numai în cazul dacă presupunerea, bănuiala lor era spulberată în vînat, iar nu dovedită ca realitate.

Oare și sântinela, care va pune mâna pe un spion periculos, care știind „parola” ar încerca să între noaptea în cetate să o aprindă, să o arunce în aer va fi trasă la răspundere și pedepsiți nu decorată? !

Necinstiti, hoții trebuie să între în pușcările, fie ei ori cine ar fi!!!

Spre izbânda finală.

Data de 8 Septembrie 1929, va înregistra în analele istorice ale L. A. N. C., una din cele mai glorioase pagini de ascensiune, înălțare politică în lunga și vastă cămpie a frâmantărilor epocii noastre postbelice de după războli! Căci în ziua de 8 Septembrie 1929, în simbolica cetății a românilor „București” măsele dezorientate de pe urma politicei demagogice a guvernului democrației integrale, au venit în număr impunător de mari să asiste la manifestarea spontană a armatei măntuirii naționale personificată în organizația L. A. N. C.! A răspuns poporul la buclul chemător de desrobire al L. A. N. C. de oarece L. A. N. C. este însăși expresia nevoilor

colective ale nației ajunsă la disperare de pe urma politicei demagogice a partidelor politice întovărășite cu jidani. Timp de 10 ani de zile naționale românească, a fost înșelată în aşteptările sale, căci partidele politice aliatele jidaniilor au adus ruina și jalea în întreg cuprinsul țării! Numărul mare de oameni cari au venit să asculte glasul lui I. C. Cătuneanu, acest caracter integrul și un mare suflet de bun român și creștin căt și pe al altora, constată dovedă cea mai eloventă că nația și-a făcut examenul sumar de conștiință!

Intrunirea dela 8 Septembrie, considerată de bun augur pentru victoria de mâine a L. A. N. C. a fost sămânța bună care însă

nu și va da roadele pline de belșug dacă va fi limitată mărginită la un caz unic! Conducătorii cu vază al L. A. N. C., care privesc situația pecără în care se află neamul nu prin prizma intereselor personale de partid, ci prin aceia a interese generale sacrificându-se pe ei însuși, trebuie să se conformeze cerințelor inexorabile ale vremii și să păsească fără întârziere la opera de educație a multimii dezorientate! Trebuie intensificată acțiunea măntuitoare de lămurire a opiniei publice atât la sate cât și la orașe, deoarece e-

venimentele se precipită și trebuie să nu ne mai găsească ne pregătiți, căci ar fi în detrimentul național al neamului!

L. A. N. C. care se află în preziua unor mari evenimente, și care reprezintă nația însăși are nobila și sfânta misiune să ia apărarea nației! Nici-o ezitare nu mai e permisă, nici un compromis, căci neamul românesc se află la ultima răspântie a vieții sale!

— „Educați nația, și izbânda va sosi!“...

Mihail N. Golici

Glume.

— Copiii au fost cuminți în lipsa mea?

— Foarte cuminți, se băteau care mai de care să fie cuminți.

— N-am noroc la fete. Toate rând de mine fiindcă sunt timidi!

— Să de ce ești timid?

— Fiindcă toate rând de mine!

*
— Ascultă bărbat, dacă nu-mi faci pe plac, să știi că nu divorțez niciodată de tine!

— Eu nu am o singură dorință!
— Și anume?

— Ca să mi se îndeplinească toate dorințele!

— Ei cum te simți ca văduv?
— La început plângi din datorie, apoi din obișnuință, și la urmă de bucurie.

*
— Tăcere copili! Dacă sunteți cuminți să știți că vă aduce barza un frățior!

— Știm noi, tăticule, că ne aduce chiar dacă nu suntem cuminți!

Președintele: Ce vârstă ai domnisoară?

Martora: 29 ani, domnule președinte!

Președintele: 29 de ani ai spus și acum dol an!

Martora: Desigur, domnule președinte, eu nu sunt ca alea care se contrazic la fiecare pas!

— Bine, dragă nevastă, ți-ai cumpărat aștea pălărie de vară!

— Nu-ți fie frică dragă, asta e ultima, acum încep cele de iarnă!

— Cum, doctore, nu-mi urezi un an bun? întrebă o bolnavă.

— Nu, fiindcă dacă fi un an bun pentru d-ta, ar fi rău pentru mine!

Tiganul la răsboi.

Il luase și pe țigan în răsboiu; dar el, biet, era fricos și lenes dăla „de-i pasă pământului când stă“. Când îl puseră și pe el la rând cu ceilalți soldați să tragă focuri în dușmani, el de frică, se da tot înapoi... tot înapoi... și-apoi da și el drumu pușcii...

Da, uite că-l vede un ofițer și, după ce se repede și-l dă căți-va glonții îndesăți, îl întrebă răstătit:

— Ce ai, tu, mă haramino, de-mi zăpăcești mereu soldații? De ce te dai îndărăt, când dai cu pușca?

— Haoleu... iartă-mă, mânca-te-aș... sa vezil... pușca mea bate mal tare ca hâlor-l-alfi și heu mă dau hândărăt ca să lovesc la un loc cu hei... să nu pierd nici-hun glonț mânca-te-aș...

Pușca Jidanului

de T. SPERANȚA

Un jidău mergând odată,
Când a fost când-va, într'un rând,
Printr'un loc, printr'o pădure,
Îl veni deodată 'n gând
Că se poate din pădure
Să vr' un lup cum-va să lasă,
Cum era pădurea deasă.
Că zicea el: „Cine știe
„In pădure așă de mare
„Să 'ndestruă așă de tare
„Câte lucruri pot să fie?
„De nu șade lupu-aice,
„Unde șade? 'n prăvălie?“
Tot mergea, mergea 'nainte...
Să-și facea și planu 'n minte
Că, vre-o pușcă de-ar avea,
Ar scăpă de lup cu ia:
Că ar intinde o, ar trage foc
Să l-ar împușcă pe loc.
Dară pușcă neavând
Se gândește atunci în gând
Că cu bățul ce-l avea,
La nevoie s'ar putea
Ca să scape de belea.
„Dacă văd un lup venind
„Eu iau bățul și-l intind
„Să ți-l sperit și se duce...
„Par că el e târgovăț
„Ca să vie să m'apucă
„Dacă-i pușcă ori e băț!“

Iată-un lup gonit din urmă
Când nu-l trece nici prin minte
Hol! îl ese înainte.
Ce să facă el acum?
Se oprește 'n loc în drum
Să 'ntinzhănd în grabă bățul,
După cum s'a fost gândit,
Stă și-așteaptă neclintit.
Când deodată văzătorul
Din desis de pe din dos
Poc! trântește lupul jos.
Când aude el pocnind
Să de loc nebănuind
Că fost altul și-a împușcat,
Văzând lupul răsturnat,
Stă pe loc și nici clipind
Zice: — „U'te ce drăcie!
„Nici în minte să nu-ți vie:
„Bățul meu din Dărăban,
„Care-l am de zece ani,
„A fost cot, a fost bicușă,
„Dar nici n'am gândit că-l pușcă!“

Cucoane și cultură.

Cultura este o necesitate a timpului și va deveni în viitor prima condiție a unui om, ca să nu piară în lupta pentru existență. Umanitatea îi simte greutatea, îi simte pretențiile și mințile își simt neputința, de aceea lupta se duce fățișă, cu spoli de scurtă durată, cu titluri pompoase și cu puterea banului. Banul, acesta devenit idoul zilei, se pune deacurmezișul acelor însetați de cultură și dă semidoctului putința de-ași acoperi golăciunea minței și sufletului formându-i din însăși zimții lui, treptă pentru a se ridica în societate.

Vîitorul prevede, înmulțirea intelectualilor, deaică lupta și selecționarea capacităților, zdrobind cu aceasta puterea banului. Și în sufletul omului cult rămâne acel sentiment mare, iubirea. Acel sentiment ce, prin cultură își schimbă forma lui brută, își schimbă coloritul se idealizează și umanizează.

Și atunci ne întrebăm, ce tovarășă de viață va lua un om cult?

Lăsăm la o parte doamnele de condiție, c' o pregătire serioasă, trece peste ideia că femeia trebuie să aducă în casă un porc de bani, cum și posibilitatea unei fete cu avere să ia un titrat mai ușor decât una cu cultură.

Avea în plin progres, cucoanele parvenite, ridicate de imprejurări și prin puterea banului. Fericite fete de plugari și negustori, fără nici-o pregătire, au devenit tovarășe a oamenilor ce ocupau locuri de cinstă, în organizația noastră de stat. Drăgălașia bărbatului i-a schimbat numele de „Marija“ în „Mimi“ iar avere și întreaga ei ființă și-a pus-o sub firma Dna doctor X, Inginer, avocat etc. Curată ironie!

Evoluția fetei dela țără sau mai bine zis, fără cultură, își urmează cursul. Săptămânal coafeur, ceaiuri și serate dansante. Vizite de curtoazie, ceaiuri pe acasă, intrigă și un fel de dute vino prin oraș, de vin acasă doborâte de oboselă și tâmpite de atâta discuție. Bărbatul devine un curier specializat. Cunoaște toate doamnele din oraș, știe cum se îmbrăcă, ce gânduri nutresc și cu ce se ocupă fiecare doamnă de dimineață până seara. În loc să cunoască bibliotecile din oraș, cunoaște fabricile de mobile și casele de mode. Preocuparea lui e redusă pur și simplu, cum să-și împopoteze și să mulțumească pe Mimi.

Viața intelectuală dispare, se mecanizează în funcțiune, devine un automat, un rutinat, fără aceea ridicare senină în lumea cărților.

Și prostia se întinde și în afara căminului. D-na Dr. are pretensiile să conducă comitete de binefaceri, să fie membră la diferite societăți și să facă politică feministă. Nimici nu contestă drepturile politice a unei femei dar să dai dreptul unei țățe Marije,

să fie membră în comitetul comunal etc., numai prin fericitul eveniment, că și-a pus avere sub o firmă (doctor, inginer etc.) e o prostie a secolului.

Un Tânăr titrat îmi citase trei fete, dintre care pe una trebuia să o aleagă de soție. Notăm că băiatul era bine pregătit, intelligent, cu gânduri de muncă dar ușurate și influențat în parte de boala banului.

1. O profesoară bine pregătită, entuziasmată de carieră și doritoare de un cămin dulce și cald. Excelă prin nobleță sufletului, cunoștință multilaterală și prin o înțelegere perfectă a căsnicii. Modestă și săracă.

2. O fată de oraș, cu 1/2 milion la bancă, trăită în mediul cucoanelor parvenite și cu educația făcută timp de un an, într'un pension particular.

Un suflet mic, invidioasă, orgolioasă și mandră de sine. Se îmbrăca la ultima modă, frecventă balurile, căuta societăți înalte și alergă numai după tineri titrați.

Disprețuia țărănimă și fetele sărăce. — Discuta și se avântă în orice domeniu cu seriozitatea unui savant. Făcea politică și valorifică omul după un calapod al ei propriu.

3. O fată de negustor, cu năstuțiu cătă avere. Pusă la adăpostul grijilor, nu se îngrijise, decât de măestria maimuțarelei. N'avea decât patru clase primare și lmai trebuia obișnuința orașului și a unui titlu oarecare.

El bine; cu ușurință omului, ce nu cunoaște ce-i viață să a insurată cu bogata de pe urmă, cu gândul că șlefuiind'o, va face din dânsa o cocoană demnă. — A îmfpot-o în societăți, a pus-o în mașină și i-a făcut din avere un confort regesc.

Și totuș nu cred că banul l'a făcut mai fericit decât era. Bărbatul trebuie să aibă în căsnicie o tovarășă la nivelul său, ca să-l îndulcească viață, să-l înțeleagă și să-l ajute cu pricepere în lupta pentru existență. Bărbatul să găsească în femeie o egală, o vrednică tovarășă, ce să-l stimuleze în munca de toate zilele și să-i deștepte în suflet năzuință și dorință nobile.

Căsătoriile făcute din interes și fără a ține seama de pregătirea femeiei, nu mai pot dăinul multă vreme. Ele fiind un pericol atât pentru fericirea casnică cât și pentru societate.

Un om pregătit va înțelege, că numai o femeie egală îi va asigura reușita în viață iar părintii se vor îndrepta spre cultură, lăsând în umbră aceea goană neîntemeiată după titluri.

Până atunci, orice părinte să știe că numai o educație aleasă și sistematizată poate aduce fericirea fetelor, ce doresc căsătorie cu oameni aleși.

Gh. Atanasiu.

Fiecare abonat este rugat, să ne căștige cel puțin un nou abonat.

Rugăm cetățeni, răspondați și abonați starul adevărat național-creștin „Apărarea Națională“!

Pe marginea conflictului palestinian.

In Palestina e ceva nou.

Sângerosul conflict dintre arabi și jidani ne face să asistăm la unul din cele mai surprinzătoare evenimente. El vine să spulbere o afirmație din care jidovimea părea că și-a făcut un crez fanatic și să demascheze, încă odată, lumii întregi ipocrizia (fătănicia) poporului iudaic.

Până mai ieri, eram obișnuiți, ca hahamii de pretutindeni să ne predice, prin toate fișuicile și în toate adunările lor, internaționalul catechism al umanitarismului. Iar azi ne este dat să asistăm la cea mai intransigentă mărturisire de credință naționalistă.

Jidovimea din toate colțurile pământului își agită perciunii și dându-și capul peste spate, urlă în gura mare, că i-se prăpădește neamul și că pornește în batalioane, pentru a răsbi puterea arabă și pentru a apăra Palestina, precum și pe ai săi confrăți întrumos de usturoiu.

Iahve! Iahve! răsună glasul strident al purtătorilor de perciuni. Ocrotește poporul Tău ales și fă-i să aibe și el o țară, pentru că s'a plăcuit de atâtă vagabondaj prin lume și vrea acum să-și stabilească ciolanele la umbra zidurilor sfinte, în al său „cămin național“ din Palestina!

Noi stăm, zâmbind, de-o parte și n'avem decât să aplaudăm vîrjeloaasa frâmântare a spiritului iudaic. Căci cum nu ne-am extinse palmele și le-am face să se îsbească, în ritmul precipitat al unei furtunoase aplauze, când vedem, că jidovimea se leagă morțis de Palestina și mărturisește sus și tare, că are și ea o patrie, pe care este gata a o apăra chiar cu prețul sângei.

Jidovimea afirmă că are o patrie. Car pentru Dumnezeu, noi de când am afirmat și susținut acest lucru! Da, jidovimea are și trebuie să aibă, ca orice popor, o patrie. Nu trebuie ca ea să fie răslețită în toate statele și în bună parte să le conducă pe acestea. Și tocmai în baza acestei convingeri, luptăm noi pentru izognirea jidanilor în Palestina.

Jidani îl mai sărătă manifestau de multeori dorința de a porni spre leagănul strămoșilor lor, dar spuneau, că nu pot pleca într'acolo, fiindcă pământul Palestinei e neîncăpător pentru atâtă spusăciune de jidan. După noi, acesta nu e un argument convingător. Cine vrea să aibă țară și-o face cu orice preț. Ce ar fi dacă jidani de pretutindeni s-ar apuca să-și recucerească țara din mâna arabilor? Da, ar fi posibil, va spune cineva, dar unde e curajul jidovimei? Și într'adevăr, că așa este. Jidani sunt cel mai laș popor, la care nici vorbă nu poate fi de bărbătie. Proiectează și acum să meargă în batalioane pentru apărarea Palestinei dar n'am cunoscut ca vre-un astfel de batalion să fi pornit încă efectiv în spre acolo.

In ori ce caz, din toată harabura din Palestina, nol desprindem un adevăr, pe care jidani îl au văzut siliști și mărturisi: ei au dreptul să-și apere țara și neamul. Tot astfel vom spune că și noi avem acest drept. De data aceasta jidani îl recunoscut indirect, dreptul de a ne curăța țara de dânsii, fiindcă ei constituie pentru noi după cum am spus și spunem de atâtă ori: o primejdie națională. Să luptăm deci contra lor cu trup și suflet, orice bun român.

Vorbe cu tâlc.

I

Vorbe dulci, la masa plină, de la mulți, — să nu te miște Aurul în foc săncearcă, iar prietenii 'n restrîște!

II

Cei avari, sunt ca și porci: folosesc numai când mor, Căci abea atunci, gustate pot fi bunurile lor!

III

*Dacă ai de azi pe mâini,
Totdeauna câte-o pâine;
Dacă n'ai dureri în oase;
Dacă ai un bun stomac
Să piceoare sănătoase, —
Nu te poți numi sărac!*

IV

*Cât poți, fă binele, de-a valma, — spre-a fi lui Dumnezeu pe plac;
Nu'ți fie teamă niciodată că, dând, ai să rămâi sărac!...
Ia seama: piersicii, caisii sau merii pururi plini de mere,
Iți dăruiesc, cu zeci de brațe, tot rodul lor, fără î-l cere
Să fiindcă ei în tot deauna fac oamenilor numai bine, —
In fiecare primăvară, de rod au ramurile pline!*

V

*Ca oaspe să primești mereu
Drumețu 'ntârziat, flămând,
Căci, adevăr e basmul meu:
In vremuri, unit-asa făcând, —
Când nici nu le trecea prin gând,
Au găzduit pe Dumnezeu!*

VASILE MILITARU

La Mărășești.

*Sunase goarna 'n țard! — Cu plepturi oțelite,
Eșiau în drum, sătenii cu frunțile pârlite
De arzătorul soare, lăsându-și casa 'n cale:
Ca să se prindă 'n hora tinerilor vlăstare!...
Căci Vodă îl chemase de strajă la hotare!...*

*Pleau voiniștii 'n cete, iar babe și moșnegi
Ce-și rezemau puterea într'ale lor toegi,
Ii conduceau cu ochii, până se pierdeau în zare, —
Alături de neveste și mândrele fecioare,
Ce le svârleau în cale mânunchile de flori,
Mărind entuziasmul voiniștilor feciori...*

*Și, cum mergeau oștenii, de-odată ieșe 'n cale
O sprintenă bâtrândă, adusă cam de șale...
Si-oprindu-se 'n potecă în alba ei maramă,
Strigă la cinci din ceată; — „La căte cinci vi-s mamă!...
Si dac'o fi să pierdeți moșia strămoșească,
Să nu-mi călcați ograda și casa părintească!...“*

*Nu terminase bine frumoasa ei povăță,
Când, „moșul“ său de-odată îl ieșe-acum în față,
Cu pana la căciula de mândru veteran,
Si 'n mână flinta, care luptase la Smârdan
Si-i spuse: „Plec, bâtrâno și eu; un dor nebun
Mă chiamă iar la luptă și bubuit de tuu!...“*

*Apoi la decorății, ce-s prinse pe suman
Privi — și către ceată: „Eu sunt Sergentul Stan!...
De-acuma înainte nici unchiu, nici tată nu-s,
Sunt „Stan sergeantul“ numai... Atâta am de spus!...
Si 'n capul cetei pleacă, strigând căt fine gura:
„Trăiască-al nostru Regel... Trăiască Taral Ural!...“*

**

*Trecuse un an... Si-armata, pe vale, la Siret,
Iși aștepta dușmanul, la luptă să dea piept...
Când, tată, la 'ntâiul August Germaniei, prin rachete
Si gaze — asfixiante, de veste ne trimete
Că luptă va începe, pe viață și pe moarte!...
Gradații, prin tranșee, ne'mbârbătau în șoapte...“*

*Părea un iad văzduhul de-atâtea guri de foc,
Granate și obuze, ce toate la un loc
Veniau cum vine ploaia, mugind asurzitor!...
Si clocoția pământul!... Era îngrozitor!...
...Când, colea 'n tocul luptei, un glonț, ce rătăcise,
Lovi pe „Stan Sergeantul“, ce doar atâta zise:*

*— „De n'am murit acuma, vă jur pe a mea cască,
Că 'n veci nu o să piară nici Tara Românească!...
...A seasea zi, 'ncetează brajul cel nemțesc
Si bavarezit 'n valuri, atacul îl pornesc,
Voind să rupă șirul lui Stan cu pleptul rece,
Ce-i sta în frunte scrise, Pe-alice nu se trece!...“*

*Era un muget, Doamne: — de vaete și jale!...
Scăldat era pământul de fum și sânge 'n cale!...
Nu se vedea în luptă decât înțepături
De balonete, lăncii și groaznici lovitori
De paturile de-armă, ce le dădeau oștenii,
Punând pe goană nemții, 'ngroziți de-așa vedenii!...“*

*Când înceasă luptă, târziu, pe inserat,
Sergentul Stan al nostru, la cap și braț legat,
Săpa cu-o lopătică, o groapă pe-un răzor,
Ca să-și îngroape într'insa al patrulea fecior,
Care — murind — îl spuse: „Mai am o rugămintă:
Când vei vorbi cu Floarea, să-l spui să se mărite!...“*

**

*Se 'ncetează armistițiul... Toți pleacă spre cămin...
Plecă și Stan, al nostru, cu fiul cel mezin,
Cu frunțea sus, spre ceriuri și pieptul 'mpiestrișat
De cruce și decorății, ce Vodă îl le-a dat
Lui Stan și lui fecior-său, pe front la Mărășești,
Când îsgănid nemții din șanțuri românești!...“*

*Ajunsă acasă, satul 'nainte le teșise...
Din cății plecase, Stan doar cu fiu-său venise
Dela răsbotu acasă... Si, baba lui moș Stan,
Tinând de braț pe Floarea, copila lui Iordan,
Îl spuse: — Nu mai plângel... Iar tu de-acuma Stane,
Vei fi părinte Floarei și micilor orfane!...“*

Gh. I. Chirlac.

Ziua congreselor în Arad

a fost ziua din 15 Septembrie. În această Duminecă erau anunțate congresele: preoților, (Asociația generală a clerului ortodox); inginerilor, (Asociația generală a inginerilor români); baptiștilor și a invalidilor, orfanilor și văduvelor de război.

Cine a avut ochi a putut să vadă că preoții abia s-au putut zări prin Arad deși unii au sosit din depărtări mari d. e. Craiova, Brad etc. Acest congres nu s'a ținut. De ce? nu se știe.

Inginerii au fost primiți cu mult alai. La ședința lor precum și la primire au luat parte notabilitățile orașului și P. S. S. Episcopul. A fost de față și ministrul Pan Halipă, Ciceo Pop și alți distinși politicieni. Aici s'a vorbit mult, s'a mâncaț și mai mult fără plată, căci banchetul a fost oferit de oficialități (dar plătit din punga contribuabililor). Cu un cuvânt aci s'a petrecut bine și s'a făcut planuri.

Pe baptiști i-a intrunit în congres ceeace contribue, în general, la răspândirea sectelor „setea religioasă pe care o are poporul românesc și care sete nu este satisfăcută prin biserică lui națională, fiindcă d. preoții se mulțumesc să facă abia slujbele obligatorii dar nu luminează poporul asupra credinței... Cum a reușit acest congres nu ne interesează ci ne pare rău că există și se poate ține din cauza indolenței noastre în Arad și peste tot în Țară un astfel de congres.

In fine congresul Invalidilor, a Văduvelor și Orfanilor din război a obținut totuși în ultimul moment autorizație să se țină. Nu s'au adunat prea mulți schilavi, orbi ciungii și femei sau orfani îndoliati, nenorociți fiindcă s'a vestit prin lume și țară că nu se ține congresul, ba un d. căpitan sosit dela Cluj ne spunea că la gara din Cluj nici nu li să dădeau bilete invalidilor (de necrezut Dle.) cari le cereau pentru Arad.

Abia au fost doară vre-o 600 sute, era în schimb plin de polițiști, detectivi și alți indivizi, cari vedeaau în eroii neamului de eri, ca și au făurit România Mare, niște oameni periculoși, ne-sufriți de cari — par că ziceau — ar fi bine să ne scăpăm...

Acești nenorociți, dintre cari unii primește lunar un bacșis, numită penzie de abia 75 lei, nu au fost așteptați cu alai la gară, nu au fost onorați la întreunirea lor cu prezența autorităților decât cu a poliției și siguranței. El n'au meritat, deci n'au avut parte de banchete oficioase cu șampanie nici măcar de o coajă de pâine ci s'au alinat foamea și oboseala cu măsluial adus în traistă și cu apa atotrăcoritoare.

Unde-i recunoștința! Unde-i nobeleță înimii celor îmbulbați pe urma jertelor supraomenești a bieșilor Invalidi, Orfani și Văduve de război!?

Se zice:

Că în Silezia o mireasă a născut un copil mergând dela ofițerul stării civile unde se cununase, la sf. biserică să se cunune și acolo. Iată cum a curs curioasa întâmplare. După cununia civilă au plecat la biserică și trecând pe lângă un bătrân intrat în el, au poposit puțin, au mai înghită ceva, ca oamenii cu voe bună. Deodată mireasa se scoală și spune că trebuie să se îndepărteze, dar se va reîntoarce de sigur peste o oră. Zis și făcut. S'a reîntors în adevăr peste o oră, dar în acest timp a dat naștere unui copil sănătos și frumos, spre bucuria tuturor celor de față!

Că în partidul național-țărănesc sunt mari fricțiuni între naționali și țărani, pentru menținerea neștirbită de forțe la conducere, cu deosebire în guvern. Din cauza aceasta întârzie și remanerea guvernului și numirea Directorilor regionali.

O Dne sfinte! dar ce bine ne poate veni dela astfel de certe. Noi credem că nu-i permis să fie vorba că-i cineva național ori țărănist, ci numai că este om cinsit și capabil ori ba? ?! Dne! ai grija de țara și neamul acesta, nu le lăsa pe mâna politicianilor!!

Că soția lui Buñinder clopotarul bisericii catolice din Oradea a născut 3 gemeni, toți băieți. Bietul om nu-și putea da seama că trebuie să se bucure ori să se tângue de norocul, ce l-a ajuns cu deosebire în zilele grele de azi. De altfel a mai avut 9 copii, acum are doisprezece.

A avut în adevăr dreptate episcopal care după terminarea botezului a esclamat la eșire „ăsta a tras bine clopotele.”

Că dorința d-șoarei Minodora Purje de a se înscrive la Academia teologică a cauzat multă bătaie de cap consiliului episcopal din Oradea, care numai după o desbatere îndelungată a aprobat cererea de înscrivere. Este prima studentă înscrisă la teologie în Ardeal.

Sunt curioși că oare după absolvirea teologiei ce va face d-șoara Purje. Probabil că totuși mai bucuros se va învori să devie preoteasă decât popă.

Că fiul unui rabin din Dej s'a îndrăgostit de o țigancă, s'a ras perciunii, a aruncat caftanul să îmbrăcat în haine de sport și șterge-o cu aleasa înimea în lume, poate înspre București. Rasa la rasă trage. Jidancă țigan, este tot una!

Că guvernul prin ministerul muncii a închiriat toate magazinile C. F. R. pentru adăpostirea cerealelor, pe care băncile populare le cumpără achitând imediat 80 la sută din valoarea lor. Prețul de cumpărare este cu 10—15% mai mare decât cel de pe piață.

Este de dorit ca fiecare țăran care are cereale de vândut, conform măsurilor mai sus comunicate să le vândă Băncilor populare și la nici un caz nu gheșteștilor ordinari în frunte cu jidanci.

Că un medic renunțat american a afișat o nouă metodă de *Intinerire pentru bărbați*, care întrece cu mult pe a lui Voronov și Steinach. După o singură injecție cu un anumit extract de vitamine și de glande î se redă întreaga viagore organismului.

Experiențe continuă cu deplin succes. Aviz celor interesanți!

Că în Brad jud. Hunedoara a fost o mare adunare a masselor din oraș și jur care a pretins ca orașul Brad să devie lară comună. Nu știu cine are interes pentru și folos din astfel de întreuniri, precum și din revenirea orașului Brad, la numirea de comună, adevărul este însă că ridicarea la rangul de oraș contribue foarte mult la prosperitatea, dezvoltarea și înfrumusețarea Bradului, care a fost și este un centru cultural național și care în viitor trebuie să joace un rol foarte însemnat în acțiunea pentru ușorarea vieții poporului românesc din Munții Apuseni.

Că s'au luat măsuri ca toate școalele normale să se închidă. Foarte bine, fiindcă știm și noi nenumărate cazuri, că deja în anul acesta ad rămas fără rost atât învățători cât și învățătoare. Școala normală este o școală de specialitate, și mulți dintre ei, cari o termină se susțin cu bani împrumutați, în speranță că-i vor restitu după ce vor absolvă și vor ocupa vr'u post. Si acum dacă deține suntem destul de lumină și nu mai avem nevoie de „luminătorii satelor”, ce să facă cel, cari absolvia de acum înainte?! Băieți să devie hoț de codru (căci printre muritori și în birouri sunt prea mulți, someri la fel) iar fetele vor fi nevoite, cum ne povestea unele în zilele trecute, să-și ceară „carnete” dela poliție ca să-și poată căștiga pâinea de toate zilele.

Dar pentru Dzeu nu mai există azi oameni cu înimă, cu dragoste de țară și neam! ?!

Că Direcționarea generală a C. F. R. convingându-se că ordinele date referitor la sistarea diferitelor avantajii, biletelor de transport, permise de călătorie reducerea primelor, ocuparea posturilor din partea soților sau rușilor la același serviciu etc., etc. jignesc adânc simțul de om, ambizia de funcționar și loviște crud în unele avantajii, sau favoruri devenite drepturi, și mai aducându-se învinuirea că actualul guvern tratează foarte rău cu funcționarii statului și în special cu cei dela C. F. R. ar fi decisă să retragă toate acele ordine.

De altfel cřiștii au ținut în București o mare întreunire, convocată de „Unirea” în sala „Locomotiva”, unde fiecare orator a arătat pe larg nemulțumirile personalului cřist, față de promisiunile guvernului perăndate dela război încoaci, cari au rămas vorbe goale, ba în timpul ultim lă se răpesc și pușinele avantajii, ce le-au avut.

Se vor face în favorul personalului intervenții la locurile competente și astfel se speră că îmbunătățirea sortiilor.

Informații.

Despre hotărârile, de o foarte mare însemnatate, luate la consfătuirea conducătorilor L. A. N. C. înăună la 14 și 15 Sept. vom scrie în No. viitor.

O mare parte a orașului Târgoviște a fost mistuită de flacără. Sute de case au ars cu tot ce era bogăție adunată în ele și în jurul lor. Pagubele sunt foarte mari, jalea nu se poate descrie.

N'am fost rău prezcători în ce privește întrearea în legiuinile jidovești pentru că să lupte contra arabilor în Palestina. S'au aflat adeca și în Arad până acum 3 unguri creștini: Barabás Lános, Hadházi Béla și Orbán András cari doresc să se înregimenteze în falmoasele legiuini. Numai că nu le-a reușit, de oarece în Arad nu s'au aflat dintre multele milii de jidani, cari trăiesc aci, nici unul „viteză” gata să plece de bunăvoie în Palestina în ajutorul fraților în Iehova, masacrati de arabi, și nici care să contribue cu bani la formarea legiuinilor.

Așa, dacă n'ar fi vorba de „război” ci numai de „geșef”, atunci da, s'ar găsi cu grămadă.

În New-York — America — o societate va construi în curând un edificiu — zgârie-nori, care va avea 80 de etaje-rânduri, va fi cu 65 metri mai înalt decât cele mai mari clădiri.

Construirea lui va costa 60 de miliarde de dolari cca 10 miliarde de lei și vor putea locui în aceea casă 60,000 mil persoane, adeca un oraș aproape ca Aradul de mare într'o singură clădire.

O minune!

Doi jidani, frații Zeibner din Sascul au ademenit pe copila Veta de numai 13 ani a biețel văduve Ilinca Gh. Călin din Mândrișca. După ce au tras obloanele au necinstit-o și lăudându-o în chipul cel mai barbar.

De căteori nu s'a dovedit că spucații de jidani își bat joc, necinsteșc și umplu de boale venețice pe fetele creștine ce le cad în cursă angajându-le ca servitoare, crescătoare și funcționare.

Si după ce le-au nenorocit le dau afară din serviciu ca să-și poată să-lăseze poftele bestiale cu altele, cari vin la rând.

Jidani și zlărele jidovite au început să scăune amar, că î-ai călcă „Cu-zistii” pe coadă. Dar ce vor face oare când îi va călcă pe cap?

Nu bătăia și spargerile de fereștri îl supără pe el, ci boicotul contra prăvăliilor lor, „nici-un ac dela jidani” de bătăie n'au el grija că doară este să-lăseze crud în unele avantajii, sau favoruri devenite drepturi, și mai aducându-se învinuirea că actualul guvern tratează foarte rău cu funcționarii statului și în special cu cei dela C. F. R. ar fi decisă să retragă toate acele ordine.

Publicație de licitație.

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 24 IX a. c. la orele 10 se va vînde prin licitație publică în magazia de mărfuri din stația Arad mai multe mărfuri rămase în suferință, prisos și obiecte găsite precum urmează:

Butoi ulei, cherestea de brad, cap de plug, saci goi, diferite pânzături, săpun, cuști goale și diferite obiecte găsite.

Licitatorii vor depune o garanție provizorie de 30% din suma licitației. Garanția se va regăsi până la aprobată licitație.

Mărfurile licitate se vor ridica în termen de 8 zile dela avizare.

Supra oferte nu se primesc.

Arad la 18 IX 929.

C. F. R. Șeful magaziei Arad
Voiculescu

MARCU BOTĂ
FĂVĂLE DE GHIRE, MODA, PAJARI și
ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27

Pantofi pt. dame dela Lei 460
• bărbați • 460
• copii • 100
Ghele pt. bărbați • 500

PĂLĂRII IEFTINE

se afilă la

R OMÂN !!!
Comandați tot felul de mobile:
țigări, solide și eficiente numai dela

GHEORGHE BARNA
ATELIER DE TAMPLĂRIE
ARAD, STR. OITUZ 129

Locuință Piața Catedralei Nr. 9
Literează mobile în oricare
parte a țării!

Arad

Palatul Cultural, Pentru Biblioteca

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

